

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.037/2017/4.

A tanács tagjai: Dr. Zánthy János
a tanács elnöke
Dr. Farkas Katalin
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Sándor Bernadette ügyvéd

Az alperes: Nemzetgazdasági Minisztérium

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

11.M.126/2015/36.

Rendelkező rész

A Kúria a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.M.126/2015/36. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi alperest, hogy fizessen meg felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes családi vállalkozásának az ..., ... úti gazdasági épületén viharok miatt a hullámpala borítás megsérült. A sérült pala kicserélésére vonatkozóan ... elvállalta a javítási munkát. A feladat elvégzéséhez részben a felperes eszközeit és a javításhoz szükséges anyagait (hullámpala, falétra, palacsavar) használta, részben az otthonából vitt kézi szerszámokat. 2013. április 25-én 14.00 és 15.00 óra közötti időszakban ... kb. 5-5,5 méter magasból a beszakadt hullámpalán keresztül az épület belsejébe a betonpadozatra esett. Saját gépkocsijával a lakására, majd kórházba szállították, ahol többek között ágyéki csigolya és szárcapocscsont

törést állapítottak meg. ... a baleset időpontjában regisztrált munkanélküli volt, vállalkozását 2013. november 18-án alapította ... Kft. néven.

- [2] ... a baleset kivizsgálása iránti kérelemmel fordult a... Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve Munkavédelmi Felügyelőséghez. Az alperes a 2014. szeptember 24. napján kelt ... számú határozatával a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 84. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított jogánál fogva a felperes, mint családi gazdálkodó, munkáltató telephelyén ... 2013. április 25-én bekövetkezett balesetével kapcsolatosan ellenőrzést tartott, tanúmeghallgatásokat végzett, melynek eredményeképpen munkavédelmi eljárást indított. A lefolytatott eljárás (baleset vizsgálat) során keletkezett dokumentumok alapján a felperes családi gazdálkodó, mint munkáltató és ... munkát végző személyek közötti munkavégzésre irányuló jogviszonyt szervezett munkavégzésnek, a munkavállaló 2013. április 25. napján bekövetkezett balesetét munkabalesetnek minősítette, egyben elrendelte a munkabaleset kivizsgálását és a munkabaleseti jegyzőkönyvnek a ... Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkavédelmi Felügyelősége részére történő megküldését. Az első fokon eljáró hatóság a tanúvallomások alapján megállapította, hogy a sérült ... tevékenységét munkaviszonynak tudta, a megbízó felperest pedig vállalkozónak hitte. A sérült munkáját személyes közreműködéssel egyedül végezte, több egymást követő munkanapon találkozott a felperessel, a munkája ellenértékeként különböző összegekben pénzbeli juttatásokat kapott, így 6.000 forintot kapott naponta és még a kórházi ápolása alatt is kapott kétszer más-más összeget. Munkaszerződés megkötésére írásban nem került sor. ... sérült négy napon keresztül dolgozott a területen, nem helyettesítette senki, munkáját egyedül végezte. ... állítása szerint nem vállalkozóként vállalta a munkát, kizárólag a munkaviszony megkötésére irányult a szándéka, a bérét is napi bérben (6.000 forint/nap) állapították meg. A munkát a felperes adta ki, a munkakezdés reggel 6 órától volt, a befejezés bizonytalan volt, de jellemzően napi 10-12 órát dolgozott, fizetését minden nap az elvégzett munka után megkapta. A munkaterületre a felperes minden nap kiment. ... a felperes által biztosított eszközöket és a helyszínen lévő anyagokat használta, míg a kézi szerszámokat ő vitte magával az otthonából. A munkavégzéshez egyéni védőeszköz, beleülő hevederezet vagy más leesés elleni védelem nem volt, illet a sérült nem használt, a felperes pedig nem rendelkezett azokkal.
- [3] A Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság, mint másodfokú hatóság a 2014. november 17. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát a teljesítési határidő tekintetében megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta. A másodfokú hatóság határozatában rögzítette, hogy a felek között a munkavégzés ténye és az annak helyén történt baleset nem vitatott. ... munkafeladatait személyesen, rendszeresen munkaidőben végezte, az

egyszemélyes munkavégzéshez igazodott a munkaidő. A munka általában 9 órakor kezdődött és kora délután közel azonos időszakban fejeződött be és ez napokon át tartott. Nincs olyan vállalkozási szerződés, amelyben a teljesítési határidőt ne kötnék ki. ... tevékenységének befejezése nem volt időhöz kötött. Munkája ellenértékeként pénzbeli juttatásban részesült. A kifizetés ütemezésében - naponta vagy egyszeri kifizetés - történt megállapodást a felek között nem lehetett tisztázni. A munkavégzés során egyetlen alkalommal sem írtak alá átvételi elismervényt a pénz átvételéről, átadásáról, az ellenérték jellegét az eset összes körülménye alapján kellett megítélni. A feleknek a vállalkozási díjban előre kell megállapodniuk, a későbbi elszámolás nem bizonyítja, hogy a felek között a vállalkozói díjra vonatkozóan megállapodás történt volna. A baleset tényét a felperes sem vitatta. A másodfokú hatóság határozatában kitért részletesen a felperes fellebbezésében felhozott az eljárással kapcsolatos kifogásaira kiemelve, hogy a felügyelői megállapítás nem volt iratellenes a védőeszköz vonatkozásában, továbbá, a felperes a szembesítési eljárás során sem kifogásolta a védőeszközökkel kapcsolatos megállapításokat. A közigazgatási szervek határozataikat az Mvt. 87. § 1a) pontja és 3. pontja, a 64. § (1)-(4) bekezdése és 65. § (1) bekezdése, valamint a 87. § (3) bekezdése rendelkezéseire alapították.

[4] A ... Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve 2014. október 18. napján kelt ... számú - a ... Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve munkavédelmi felügyelőjének jelzése alapján lefolytatott munkaügyi ellenőrzés eredményeképp hozott - határozatában megállapította, hogy ... munkáltató, valamint ... munkavállaló között 2013. április 22.-25-ig terjedő időszakban munkaviszony állt fenn. Kötelezte a munkáltatót, hogy a nevezett munkavállaló foglalkoztatását fenti időszakra jelentse be az illetékes adóhatóság felé. A felperessel, mint munkáltatóval szemben a munkaügyi bírságot helyettesítő figyelmeztetést alkalmazott. A határozat rögzítette, hogy ... őstermelő ... munkaviszonyban történő foglalkoztatását nem ismerte el, azonban az egyéb rendelkezésre álló nyilatkozatok, körülmények kétséget kizáróan bizonyították az érintett munkavállaló tényleges foglalkoztatását a 2013. április 22. és 25. közötti időszak tekintetében. Megállapította, hogy a felek között létrejött jogviszony a munkaviszony jellemzőbb ismérveit tartalmazta, ... munkavégzésére a munkáltató által meghatározott munkaidőben, annak érdekkörében, közvetlen ellenőrzése és irányítása alatt, a munkavállaló személyes munkavégzési kötelezettsége mellett került sor, amely a felek közötti alá- és fölérendeltségi viszonyt vont maga után. A munkavégzés ellentételezéseként a munkavállaló munkabérben részesült.

[5] A Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság, mint másodfokú hatóság a 2014. december 11. napján kelt határozatával az elsőfokú hatóság

határozatát helybenhagyta kiemelve, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú hatóság a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (továbbiakban: Met.) 1. § (5) bekezdése alapján helyesen állapította meg, hogy ... és ... östermelő között munkaviszony állt fenn, ugyanis a létrejött jogviszony a munkaviszony jellemző ismérveit tartalmazta.

- [6] A felperes a munkaügyi ellenőrzés körében hozott határozatot, mely szerint ... és közte létrejött jogviszony munkaviszony, nem támadta meg, így ezen határozat jogerőssé vált.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [7] A felperes a 2015. július 15. napján kelt pontosított kereseti kérelmében kérte a közigazgatási hatósági határozatok hatályon kívül helyezését és a közigazgatási szervek új eljárásra utasítását. A felperes kereseti kérelmében állította, hogy az eljáró hatóságok a tényállást nem tisztázták, nem tárták fel kellő mértékben, azt csupán a felperes és a balesetben sérült ... által előadottakra, valamint ... tanúvallomására alapította. A tanúvallomások közötti ellentmondás nem került feloldásra, a felperes által megjelölt további tanúk nem kerültek meghallgatásra. Az eljáró hatóságok a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdése, valamint 1. § (2) bekezdése és 2. § (1)-(3) bekezdése megsértésével jártak el. A felperes állította, hogy a sérült ... munkaszerződést nem kötött, munkaviszonyt nem létesített, soha nem volt a sérült munkáltatója, abban a hiszemben állapodott meg a sérülttel a munkavégzésben, hogy mint vállalkozó fogja a perbeli munkát elvégezni.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozataiban foglalt jogi és ténybeli indokait fenntartva. Az alperes álláspontja szerint a felperes állítását, mely szerint közte és ... sérült között vállalkozási jogviszony jött létre, sem a keresetlelevelében foglaltak, sem a közigazgatási iratok nem támasztják alá. Vállalkozási szerződés hiányában okszerű és megalapozott volt a munkavédelmi hatóság döntése a munkaviszony tekintetében, a baleset megtörténte pedig érdemben nem vitatható. Az alperes hivatkozott arra, hogy a munkavédelmi eljárástól elkülönülten lefolytatott munkaügyi hatósági eljárásban hozott határozat, amely megállapította, hogy ... a felperesnél, mint munkáltatónál 2013. április 22.-25. közötti időszakban munkaviszonyban állt és kötelezték a munkáltatót, hogy a foglalkoztatással összefüggő bejelentési kötelezettségének a NAV felé tegyen eleget, jogerős, és az megalapozza a „jelen pert is”.

Az elsőfokú ítélet

- [9] A bíróság a közigazgatási szervek határozatait hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a felperes és ... között nem jött

létre munkaviszony.

- [10] A bíróság érvelése szerint a közigazgatási szervek a tényállást nem tárták fel, mivel a felperes és ... sérült állításai közötti ellentmondást nem oldották fel, ... tanút pedig csak a baleset körülményeire hallgatták meg. A közigazgatási szervek törvénysértően utasították el a felperes tanúbizonyítási indítványát és ennek megfelelő indokát sem adták.
- [11] A bíróság a tényállás tisztázása érdekében ismételten meghallgatta a felperest és a sérültet, valamint tanúbizonyítást folytatott le. A bíróság a felperes előadását alátámasztó ... tanúvallomásának döntő szerepet tulajdonítva megállapította, hogy a sérült látta el utasításokkal ... és ..., biztosította a munkaeszközöket, ellenőrizte a munkát és fizette az órabérüket. A felperesnek semmilyen ráhatása nem volt a munkaidő beosztására, a szervezésére vagy a bérezésére. A bíróság megállapította, hogy a tanúk szavahihetősége iránt kétség nem merült fel, vallomásaik egymást megerősítették, kiegészítették, lényeges eltérés, ellentmondás nem volt az előadásukban, a lényegtelennek tekinthető eltérés kizárólag az idő múlására vezethető vissza.
- [12] Az ítéleti érvelés szerint a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 42. § (1) és (2) bekezdése nem határozza meg a munkaviszony fogalmát. A munkaszerződés alapján a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása szerint munkát végezni, a munkáltató pedig köteles a munkavállalót foglalkoztatni és munkabért fizetni. Nem a szerződés elnevezése vagy tartalma, hanem a felek közötti tényleges viszony alapján kell megítélni a munkaviszony létét. Ha a foglalkoztatás alárendeltségben, a munkáltató széles körű utasítási joga mellett történik, azt munkaviszonynak kell tekinteni akkor is, ha a felek a jogviszonyukat megbízási, vállalkozási vagy más munkavégzésnek keretet adó jogviszonynak tekintették.
- [13] A jogviszonyok elhatárolásához a bíróság - figyelemmel az időközben hatályon kívül helyezett 7001/2005. (MK.170.) FMM-PM együttes irányelv (továbbiakban: együttes irányelv) által meghatározott megkülönböztető minősítési jegyekre, valamint az EBH 2002.677. számú eseti döntésében rögzítettekre - megállapította, hogy a felperes és a sérült „egy konkrét feladat ellátására szerződtek, az ellátandó feladat nem folyamatosan, ismétlődően jelentkezett, hiányzott a rendszeresség, mint fogalmi kritérium. ... nem terhelte semmilyen munkavégzési kötelezettség, hiszen a feladat elvégzése során más személy is közreműködhetett”. Az első három napon a sérült tevékenysége csak a munka kiadására, a munkafeltételek biztosítására és a munkavégzés ellenőrzésére terjedt ki, nem volt rendelkezésre állási kötelezettsége és nem volt megállapítható a munkaviszonyra jellemző alá-fölérendeltségi viszony sem. A felperes nem ellenőrizte a sérült tevékenységét, a munkavégzése kapcsán nem adott utasításokat, a munkát nem irányította és nem szervezte. A sérült volt az, aki kiadta a munkát ... és ... részére és ő ellenőrizte a munkájukat is. A felek nem rendszeres díjazásban

állapodtak meg, hanem egy konkrét feladat ellátására meghatározott összeget kötöttek ki, amelynek első felét a felperes a munkavégzés kezdetén átadta a sérültnek. A munkavégzéshez szükséges eszközöket a sérült biztosította amellet, hogy a felperes tulajdonát képező anyagok (hullámpalák, csavarok, létra) használatra kerültek. Nem jelenti munkaviszony létét az írásbeliség hiánya sem, mivel a vállalkozási vagy a megbízási szerződésnek nem érvényességi feltétele az írásbeliség. A felek nem állapodtak meg teljesítési határidőben. A felperes elhitte, hogy a sérültnek építőipari cége van, s mint ilyen, számlát képes adni. Az, hogy a felperes figyelmeztette a sérültet, hogy „az alátámasztási pontokon menjen a tetőn, mert az biztonságosabb”, nem jelenti a munkavédelmi oktatás megtörténtét.

- [14] A bíróság a per tárgyát képező másodfokú közigazgatási határozat „kelte után keletkezett újabb”, a felperes és a sérült közötti jogviszony munkaviszony jellegét megállapító közigazgatási határozatokat „csak” okirati bizonyítékként értékelte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes kérte annak hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását.
- [16] Az alperes vitatta a munkaügyi bíróságnak a munkavédelmi eljárástól elkülönülten lefolytatott munkaügyi hatósági eljárásban hozott és jogerőssé vált határozat figyelembe vehetőségével kapcsolatos megállapításait. Az alperes álláspontja szerint a „közigazgatási döntés jogszerűtlenségét” nem lehetett volna megállapítani, a munkaviszony fennállásának kérdését eljárási okokból a bíróság érdemben nem vizsgálhatta volna. A bíróság ezzel ellentétes eljárása azt eredményezte, hogy két ellentétes tartalmú jogerős döntés van hatályban.
- [17] A felülvizsgálati érvelés szerint a bíróság jogszabályhely megjelölése nélkül nyilvánította törvényellenesnek a felperes bizonyítási indítványa - indokolás nélküli - hatóságok általi elutasítását. Az indítvány elutasítása önmagában nem jogszabálysértő, annak alapját a hatósági eljárásban feltárt adatok, a felperes személyes előadása szolgáltatta. A felperes a fellebbezésében nem indítványozta tanúk meghallgatását, így erről a másodfokú hatóságnak döntenie sem kellett, ... tanúvallomását pedig érdemben nem lehetett figyelembe venni. Az ítéletben rögzített „nem kellő részletesség” nem jogi kategória és nem is értelmezhető a közigazgatási határozatok kapcsán.
- [18] A bíróság a keresethez kötöttség Pp. 215. §-ban rögzített követelménye megsértésével olyan elemekre zárta ki a munkaviszony megállapíthatóságát, amelyekre a felperes nem hivatkozott, ugyanakkor nem állapította meg a sérült vállalkozói minőségét és azt sem, hogy a sérült és a felperes között vállalkozási jogviszony

jött volna létre, noha a felperes kereseti kérelmében lényegében erre alapította a hatósági határozatok jogszerűtlenségét. A bíróság a tanúk vallomásából téves következtetést vont le, a korábbi ellentmondások ellenére döntő jelentőségűnek értékelte ... vallomását „de több körülményt más vonatkozásokban sem vett figyelembe”.

- [19] Az alperes érvelése szerint a bíróság a Pp. 339. § (1) bekezdésébe ütközően helyezte hatályon kívül a közigazgatási szervek döntéseit. A közigazgatási döntések felülvizsgálata nem a határozat meghozatalakor fennálló (megállapítható) tények alapján történt, ezért az alperes álláspontja szerint, a jogerős ítélet a Pp. 339/A. § (1) bekezdése rendelkezéseibe is ütközik, ezen túlmenően a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti általános követelményeknek sem felel meg.
- [20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását és az alperes - az ügyvédi megbízási szerződés szerinti - perköltségben marasztalását kérte. A kereset változtatás vonatkozásában a felperes hivatkozott a Kúria Kfv.V.35.307/2015/5. számú döntésére, a Pp. 339. § (2) bekezdésére, a Ket. 109. § (1) bekezdésére, a Pp. 146. § (5) bekezdésére, továbbá a Kúria 2/2011. (V.9.) KK véleményében foglaltakra.
- [21] A felperes előadta, hogy már a keresetlevelében is sérelmezte az általa indítványozott tanúk meghallgatásának mellőzését, a tényállás tisztázási kötelezettség alperes általi elmulasztását, továbbá előadta, hogy a 2015. június 15. napján kelt beadványában még az első tárgyalást megelőzően pontosította a kereseti kérelmét.
- [22] A felperes érvelése szerint a munkaviszonynak minősítő jogerős közigazgatási határozat olyan új tény, amely a jelen perrel felülvizsgálat másodfokú alperesi határozat keltét követően keletkezett, így az a felülvizsgálattal támadott határozat alapját sem képezhette. A felülvizsgálni kért másodfokú határozat keltéig, azaz 2014. november 17-ig keletkezett tények alapján lehetett vizsgálni a közigazgatási határozat jogszerűségét, az ezt követően keletkezett tények tekintetében nem. A munkaviszony fennállta körében ezt követően született meg a másodfokú határozat, állt be a jogerő. E körben utalt a Pp. 339/A. §-a rendelkezéseire, valamint a BH 264/2005. számú eseti döntésre.
- [23] A felperes hivatkozott arra, hogy a közigazgatási eljárás során a felperes és a sérült tanú egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tettek, amely ellentmondást a közigazgatási szervek nem oldottak fel, ... csak a baleset körülményei tekintetében hallgatták meg, ezekből következően a hatóságok nem tettek eleget tényállás felderítési és tisztázási kötelezettségüknek.
- [24] A keresethez kötöttség elve körében a felperes hivatkozott a 2/2011. (V.9.) KK véleményre és előadta, hogy mind a keresetében, mind annak pontosításában hivatkozott arra, hogy nem munkaviszony, hanem vállalkozási jogviszony jött létre közte és a sérült között, ez a jogviszony nem szervezett munkavégzés volt és ennek következtében a baleset nem munkabaleset volt, mivel nem volt

megállapítható, hogy az érintettek között munkaviszony állt volna fenn.

- [25] Hivatkozott a felperes arra, hogy a Pp. 339/A. § szerint a bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalakor fennálló tények és nem az annak időpontjában megállapítható tények alapján bírálja felül, ennek megfelelően a bíróság nem követett el jogsértést, amikor bizonyítást folytatott le, különös tekintettel arra, hogy a közigazgatási szervek a tényállás megállapítási és tisztázási kötelezettségüknek nem tettek eleget.
- [26] A felperes álláspontja szerint a bíróság helyesen értékelte a meghallgatott tanúk vallomásait, alperes pedig a tanúvallomásokból egyes mondatokat kiragadva próbálja alátámasztani a saját igazát. A tanúvallomások értékelése, mint a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés felülvizsgálati eljárás során általában nem vizsgálható, így nincs lehetőség a lefolytatott bizonyítás adatainak szembeállítására, újabb összehasonlítására, nincs helye felülmérlegelésnek a bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére (BH 103/1995., BH 2013.119.) A bíróság nem követett el jogszabálysértést, a jogerős ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdésében és a Pp. 215. §-ában foglaltaknak megfelel, az ítélet indokolása nem ellentmondásos, nem iratellenes, az indokolás okszerű és a keresethez kötöttség elve sem sérült.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [28] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és „a bíróság új eljárásra utasítását” a Pp. 206. §-a, 215. §-a, 221. §-a és 339/A. §-a bírósági általi megsértésére alapítottan kérte.
- [29] A Kúria elsődlegesen vizsgálta alperes azon kifogását, mely szerint a bíróság érdemében nem vizsgálhatta volna a keresettel támadott közigazgatási határozatok jogszerűségét figyelemmel arra, hogy a 2014. december 11. napján kelt ... számú másodfokú határozattal helybenhagyott 2014. október 18. napján kelt ... számú elsőfokú határozat, amely a felperes, mint munkáltató és ..., mint munkavállaló között 2013. április 22-től április 25-ig terjedő időszakban munkaviszony fennállását állapította meg, jogerős. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet ellentétben áll a felperes és ... közötti munkaviszony fennálltát megállapító jogerős közigazgatási hatósági döntéssel.
- [30] A Pp. 4. § (1) bekezdése szerint a bíróságot határozatainak meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. Ez azt jelenti, hogy a bíróság a hatósági határozat rendelkező részétől eltérő döntést is hozhat, illetve ítéletében a más hatóság határozatában kifejtett indokolástól eltérő tényállást is

megállapíthat. Ezen szabad bizonyítási rendszerben abszolút kötöttséget csak a (2) bekezdés határozza meg, amely nem teszi lehetővé, hogy az eljáró polgári (közigazgatási) bíróság a már jogerősen elbírált bűncselekményről azt állapítsa meg, hogy az elítélt azt nem követte azt el.

- [31] A munkaügyi bíróság jogszabálysértés nélkül vizsgálta a felperes és a sértült között fennálló jogviszony természetét függetlenül attól, hogy a felperes nem vitatta, jogorvoslással nem élt az alperes 2014. december 11. napján kelt határozata ellen és így az jogerőssé vált. Az alperes által felhívott Kfv.III.10.331/2007/4. számú határozat elvi megállapításai jelen ügyben az eltérő tényállásra tekintettel nem irányadóak.
- [32] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.
- [33] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44., KGD 1993.296., Mfv.III.10.220/2015/8., Mfv.III.10.622/2016/4., Mfv.III.10.378/2017/5., Mfv.III.10.174/2014/6., stb.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. A jogerős ítélet ilyen jellegű fogyatékoságban nem szenved.
- [34] Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat megfelelően értékelve állapította meg az ítélete alapjául szolgáló tényállást. Az eljáró bíróság részletes magyarázatát adta annak, hogy mely bizonyítékokat miként értékelt a tényállás megállapítása során és ebből milyen következtetésre jutott.
- [35] A Pp. 339. §-a szerint ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság - az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével - a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.
- [36] A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.
- [37] Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a bíróság határozatát nem

a közigazgatási határozatok időpontjában megállapított tények alapján hozta meg. A munkaügyi bíróság által tisztázott tényállás alapján a tények már a közigazgatási határozat időpontjában is fennálltak, melyek tisztázására a közigazgatási eljárás során, a bizonyítási eljárás hiányossága miatt nem került sor.

- [38] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 50. §-a szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. A hatóság döntését az általa ismert, rendelkezésre álló tényekre alapítottan hozza meg. Ha a hatóság az ügy érdemi eldöntésére kiható módon a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tesz eleget, és ezen hiányosság a bírósági eljárásban pótolható, akkor a bíróság a hatósági döntést nem helyezheti hatályon kívül.
- [39] A bíróságnak - erre irányuló kérelem esetén - vizsgálnia és értékelnie kell azokat a tényeket, adatokat, bizonyítékokat is, amelyek a hatóság előtt nem voltak ismertek, de a döntés meghozatalakor fennálltak és az ügy elbírálása szempontjából lényegesek. A bíróság az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást a perben a Pp. 164. §-a figyelembevételével lefolytathatja és ennek eredményeként hozhat döntést a Pp. 339. § alkalmazásával.
- [40] A felek rendelkezési jogának érvényesülését szolgálja a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (2) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A kérelemhez kötöttség közelebbi meghatározása szerint a bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetve ellenkérelmen (Pp. 215. §). Ez a jogelv a közigazgatási perben is érvényesül.
- [41] A felperes mind az elsőfokú közigazgatási határozat elleni fellebbezésében, mind a közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránt bírósághoz benyújtott keresetlevelében állította, hogy a sérült ... nem létesített munkaviszonyt, ilyen szándékuk nem volt, abban a hiszemben adott munkát a sérültnek, hogy az vállalkozóként számla ellenében fogja a megállapodás szerinti munkát elvégezni.
- [42] A munkavégzésre irányuló jogviszonyt a szerződés típusának minősítésekor, a minősítő jegyek alapján, azok összességében kell vizsgálni. A jogviszony alapján ellátandó tevékenység jellege és feltételei határozzák meg, hogy az adott munkavégzésre mely jogviszony választható. Amennyiben a tevékenység jellege megengedi, a felek a szerződési szabadság alkotmányos joga alapján élhetnek azon jogukkal, hogy a szerződés típusát közös akarattal válasszák meg. A minősítéskor nem a szerződés elnevezésének van meghatározó jelentősége, hanem a felek szerződést megelőző tárgyalásának, a szerződéskötéskor, illetve a munkavégzés során tett jognyilatkozatainak, a munkavégzés jellegének, a felek jogainak és kötelezettségeinek. A per tárgya a közigazgatási határozat

felülvizsgálata volt és abból a körülményből, hogy a polgári jog szempontjából a felek szerződése jogszerűnek minősül-e vagy sem, nem vonható le következtetés.

- [43] Helytállóan értékelte a bizonyítékokat az eljárás bírósága, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes és ... között nem jött létre munkaviszony. A felperesnek nem volt kereseti kérelme arra - még tartalmában sem -, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a létrejött jogviszony vállalkozói jogviszony lett volna. Ennek megállapítására a munkaügyi bíróságnak még erre irányuló kereseti kérelem esetén sem lett volna hatásköre. A munkaügyi jogvita keretein kívül esik egy polgárjogi jogviszony vállalkozási, megbízási vagy egyéb jogviszonnyá történő minősítése.
- [44] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a bizonyítékokat azok egybevetése során a maguk összességében értékelte, a megállapított tényállás okszerű, lényeges logikai ellentmondást nem tartalmaz. Nem jelenti a mérlegelés okszerűtlenségét, ha a bíróság egyes bizonyítékoknak másokkal szemben nagyobb jelentőséget tulajdonít, ha azt indokolja (BH 2001.301., Mfv.II.10.573/205/4.).
- [45] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [46] A munkavégzésre irányuló jogviszonyt a szerződés típusának minősítésekor a minősítő jegyek alapján azok összességében kell vizsgálni. A bíróságnak vizsgálni és értékelni kell azokat a tényeket és bizonyítékokat is, amelyek a hatóság előtt nem voltak ismertek, de a döntéshozatalkor már fennálltak és az ügy elbírálásához szükségesek.

Záró rész

- [47] A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Kúria az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - a felperesi képviselő felülvizsgálati eljárásban kifejtett tevékenységét és a pertárgyát figyelembe véve - kötelezte.
- [48] A felülvizsgálati eljárás illetéke az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése, 62. § (1) bekezdés h) pontja és 5. §-a rendelkezésére tekintettel a magyar állam terhén marad.
- [49] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

Budapest, 2017. október 2.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő